

Thơ Thanh Nam

Nhà Văn THANH NAM (1931-1985)

www.vietnamvanhien.net

Nội Dung

*Thơ Xuân Đất Khách
Bài hành đón tuổi bốn mươi
Buổi Đấu
Hí Trường
Khúc ngâm trên đất tạm dung
Mai một
Mưa đêm trừ tịch
Tà dương cuối trời
Trời chớm thu*

Thơ Xuân Đất Khách

Tờ lịch đầu năm rớt hững hờ
mới hay năm tháng đã thay mùa
ra đi từ thuở làm ly khách
sầu xứ hai xuân chẳng đợi chờ

Trôi dạt từ Đông sang cõi Bắc
hành trình trơ một gánh ưu tư
quê người nghĩ xót thân lưu lạc
đất lạ đâu ngờ buổi viễn du!

Thức ngủ một mình trong túi nhục
dậm dài chân mỗi bước bơ vơ
giống như người lính vừa thua trận
nằm giữa sa trường nát gió mưa

Khép mắt cố quên đời chiến sĩ
làm thân cây cỏ gục ven bờ
chợt nghe từ đáy hồn thương tích
vẳng tiếng kèn truy điệu mộng xưa

Ới hỡi quê hương bè bạn cũ
những ai còn ai mất giữa sa mù
mất nhau từ buổi tàn xuân đó
không một tin nhà, một cánh thư!

Biền biệt thời gian mòn mỗi đợi
rối bời tâm sự tuyết đan tơ
một năm người có mười hai tháng
ta trọn năm dài một tháng Tư!

Chấp nhận hai đời trong một kiếp
đành theo giông bão phũ phàng đưa
đầu thai lần nữa trên trần thế
kéo nốt trăm năm kiếp sống nhò!

Đổi ngược họ tên cha mẹ đặt
tập làm con trẻ nói ngu ngơ

vùi sâu dĩ vãng vào tro bụi
thân phận không bằng đũa măng phu!

Canh bạc chưa chơi mà hết vốn
cờ còn nước đánh phải đành thua
Muốn rơi nước mắt khi tàn mộng
Nghĩ đất vô cùng giá Tự Do!

Bằng hữu qua đây dăm bảy kẻ
đũa nuôi cừu hận, đũa phong ba
đũa nằm yên phận vui êm ấm
đũa nhục nhân lê kiếp sống thừa!

Mây nước có phen còn hội ngộ
thâm tình viễn xứ lại như xa
Xuân này đón tuổi gần năm chục
đối bóng mình ta say với ta

(Seattle 1977)

Bài hành đón tuổi bốn mươi

Én nhận về nam, xuân rồi đây
Chợt thềm ly rượu, chút mưa bay
Gọi về trong đáy hồn lưu lạc
Những bước chân xưa nhạt dấu giày
Bạn cũ hãy nương theo rét lạnh
Về đây cùng nhập một cơn say.
Uống ly thứ nhất mừng tao ngộ
Cho tiếng cười lên vỡ tháng ngày

Vào cuộc hành hương tìm gập lại
Cõi trời xanh ngắt tuổi thơ ngây
Trong veo cặp mắt chưa vương bụi
Chấn chiếu còn thơm ngát mộng trai
Chí lớn chia nhau đầy gác nhỏ
Bụi hồng chưa khiến tóc xanh phai
Đồng tiền mừng tuổi ngày Nguyên Đán
Canh bạc đời chưa lột trắng tay.
Dăm bầy lòng sông ôm biển cả
Coi đời dưới mắt nhẹ không ai
Cơm mê nhập cuộc sầu chưa bén
Thân thể chưa đau cát bụi này
Gió nổi mùi phương trời buổi đó
Vời ngày như tháng, lá như mây.
Lầu sương từng buổi đùa nhan sắc
Giấc ngủ thêm khuya rộn tiếng hài.

Chiều xuống đã nghe lòng rộn rã
Gió lên hồn ngộ phố vui mời
Ca trường, hý viện, xuân như hạ
Đời thả trôi vào nhịp phách lời
Lãng đãng khói sương trời tưởng nhớ
Ly này xin cạn hết chua cay
Mười lăm năm đó từ phiêu bạt
Đứa vợ con yên, đứa lạc loài
Viết mượn đã bao thẳng mệt mỏi
Sang giàu đếm được những ai đây?
Lưới đời chân đã bùn như vương
Mắt vẫn trời cao rướn cánh tya
Cuộc chiến nay chưa dăm bầy mạng
Thôi thì rượu đó uống cho say
Rót thêm ly nữa chào năm cũ
Tuổi bốn mươi rồi, thương lắm thay.

Lận đận lý nào theo trọn kiếp
Tối tăm không lẽ mãi đêm dài?
Niềm thê nhi đó giờ an phận
Nợ áo cơm này nặng trĩu vai
Năm tháng sức trai mòn mỏi mãi
Nụ xuân đời đã lánh tầm tay

Vỡ tuồng nhạt nhẽo màn chưa hạ
Vai kép hề kia vẫn riêu hoài
Nhìn lại trời xuân vừa khép kín
Thơ hồng, tuổi ngọc tiếc thương ai.
Nghiêng chai thêm một ly này nữa
Trên vách sầu ta đối bóng gầy
Chợt tiếng con thơ cười lãnh lót
Nhìn con, lòng bỗng thấy xuân đầy
Lại đây con nhỏ, con yêu dấu
Bổ uống cho con ly rượu này
Ly rượu mừng con tròn mộng đẹp
Niềm vui hoa nở tháng năm dài
Ngủ đi, con hỡi, mai khôn lớn
Đời sẽ bình yên không lửa gai
Trong vát hồn con nguyên khối ngọc
Lượng xuân đời chẳng khép vòng tay
Nhìn con giây phút lòng tan biến
Những chuyện ân thù, những đắng cay
Tiếng bạc đời cha gieo đã lỡ
Chiều tà khôn gỡ nước cờ sai
Trắng tay nhìn lại còn con đó
Hy vọng đời cha mẹ kiếp này
Tăm tối căn phần cha đã chịu
Cánh hồng con hẳn sẽ xa bay!
Ngủ đi con, ngủ đi yên giấc
Cha ru con bằng hơi rượu say
Cha ru con bằng lời thống khổ
Trong nhục nhàn mê sáng đêm nay.

Chéng choáng lòng khuya men đã ngấm
Nghe ngoài đêm tối tiếng mưa rơi
Vọng lời sao xác hồn năm tháng
Chuyển nhịp mùa xanh lại đất trời
Bất chước cổ nhân nâng chén rượu
Mừng xuân thay áo mới cho đời.
Mười năm thêm một bài thơ nữa
Viết tặng riêng mình tuổi bốn mươi...

Sài Gòn 1970

Buổi Đầu

Tặng bằng hữu ở Seattle

Tới đây mùa đã xuân hồng
Cây vui trở lá nụ mừng đơm hoa.
Xin thừa bằng hữu gần xa
Dẫu chưa quen biết đã là anh em
Đất lành chào mộng bình yên
Tình Đông nghĩa Bắc càng thêm mặn nồng
Đường vui chào bước tao phùng
Rộn ràng phố thấp, chập chùng đồi cao
Ngát ngậy hương vị buổi đầu
Say say men rượu ngọt ngào chất nho
Tới đây nhớ tự bao giờ
Ngẫu nhiên nắng sớm, tình cờ mưa khuya
Tủi mừng dăm mặt cố tri
Tưởng xa nghìn dặm lại về một phương
Ngậm ngùi câu chuyện tha hương
Nhìn nhau, tóc đã tuyết sương điểm buồn
Lạc trong trận đấu mê hồn
Còn chưa mãn cuộc, chân còn tới lui
Về đây chung phận, chung đời
Chung tay tiếp lửa đẩy lùi bóng đêm
Thôi, chào quá khứ ngủ yên
Những đau thương cũ vùi quên cuối trời
Giã từ luôn nữa nổi trôi
Cành sương chim đậu, bến vui thuyền về...

Seattle, 30-4-1976

Hí Trường

Đêm nay Nhạc Hội có hai người
Ca sĩ là em, khán giả tôi.

Sân khấu mượn ngay đời rộng lớn
Phông, màn đã sẵn cỏ hoa tươi.

Tôi chọn dùm em bản nhạc đầu,
Lời hiền như mộng, đẹp như sao.
Có mây huyền thoại, trăng tình sử,
Và chuyện hoang đường thưở gặp nhau.

Sửa soạn chưa em? Nhạc dạo rồi
Điệu buồn vương nhẹ tiếng mưa rơi.
Đèn màu đã mở vùng mê hoặc
Em nhập thân vào ánh sáng trôi.

Ta lãng du trong điệp khúc sầu
Khởi hành từ những ngã thương đau.
Nét son nhoà lệ môi còn ẩm
Những nụ hôn đầy hạnh phúc trao.

Rạo rức hồn theo nhạc chuyển cung
Lời ca em toả đến men nồng
Đi nhau trở lại mười năm trước
Đi giữa đường nhưng dĩ vãng hồng.

Nhịp đổi băng khuâng, nhạc chậm dần
Ý sầu nhắc nhở chuyện ly tan.
Rưng rưng kỷ niệm chùng âm độ
Bão nổi, mây chìm giọng cổ nhân

Đèn bỗng thay màu. Nhạc bỗng ngưng
Hững hờ đêm tối bức màn buồn.
Em theo tiếng hát vào hư mộng
Ngơ ngác mình tôi giữa hí trường.

(Sài Gòn 1972)

Khúc Ngâm Trên Đất tạm Dung

Uống say mai sớm bạn lên đường
Thân lại nương nhờ chốn viễn phương
Trăm hận nghìn đau còn sánh nổi
Tấm lòng lưu lạc nhớ quê hương?

Ta như giông bão tan rồi hợp
Trôi dạt còn hơn sóng đại dương
"Lặn đặng bên trời chung một lúa"
Say càng chua xót, tình càng thương!

Tháng năm xa mãi thời hoa mộng
Râu tóc thêm gần với tuyết sương
Trên đất tạm dung, đời tạm trú,
Còn gì ngoài mỗi hận mệnh mang

Tuổi già ví tựa thân tơ mỏng
Cuộc sống trăm cơn gió bạo cuồng!
Ơi bạn, ôi ta! Chiều đã xế
Phù sinh thương mình ly rượu sương!

Uống đi! Uống cạn cơn cuồng nộ!
Rót hết cho nhau những bể bàng

Rót hết cho nhau những bể bàng
Những buồn cơn áo, nhục tha hương
Bốn năm đã thấm trò dâu biển
Một cõi lưu đày rộn nhiễu như sương!

Ác mộng không rời người biệt xứ
Quê nhà còn ngút lửa kinh hoàng!
Đi đâu hoặc có về đâu nữa
Cũng gái phong trần, trai gió sương

Thân ái nghìn trùng, ôi bạn hữu
Uống cùng ta nhé, rượu bi thương
Ngục tù bỗng hiện qua màn lệ
Đêm tối nào như thuở hỗn mang!

Dần chén, lòng đau, thương tích rợn
Gào lên da thịt xích xiềng vang
Bàn tay bất lực che ngang mặt
Người ơi! Người ơi! Sao đoạn trường!

Chim bỏ trời xanh đau cánh gãy
Ngựa lìa chiến địa nhớ yên cương
Mượn men tử hận làm phong vũ
Mơ thuở đầu xanh dựng tuổi vàng

Hãy uống cho say, trời sắp sáng
Mai này hai đũa đã hai phương
Rồi đây hiu hắt thân bèo dạt
Trôi nổi quê người, ai nhớ thương?

(Seattle 1979)

Mai một

Mai một em tôi về xứ Bắc
Cách bao rừng núi cách bao sông
Tôi nằm mộng thấy em cười khóc
Lo ngại đời hoa bạc má hồng

Mai một con tàu say khói sóng
Em về như một dáng hoa bay
Tôi nhìn muôn dặm còn thương nhớ
Theo dõi em đi trọn tháng ngày

Mai một con đường xa lạ quá
Phố phường nào thấy bóng em qua
Em đi tha thiết tình nhau lắm
Trang giấy băng sương mực chữa nhòa

Mai một em về thôn xóm cũ
Con đường Kinh Bắc lá tre rơi
Giữa trưa đường vắng em ngừng bước
Nghiêng nón môi em sẽ hé cười

Mai một em sầu như dáng liễu
Pháo hồng làm bạn với xe hoa
Rưng rưng mắt lệ em thầm nói
Thôi nhé, thôi rồi chuyện chúng ta

Mai một đời em vui hạnh phúc
Bên chồng, bên một đứa con ngoan
Rồi khi chiều xuống trăng lên ấy
Giở áo em ngồi lặng lẽ đan

Mai một em ơi em có nhớ
Cuộc đời còn nhắc đến tên tôi
Và em bình thản cười vợ vẫn
Người ấy, chờ chi cưới vợ rồi

Mai một, thôi em về xứ Bắc
Nói gì em đã của phương xa
Cầu cho đôi mắt em trong mãi
Và vẫn xanh màu như thuở xưa

Tôi vẫn chẳng buồn vì cách biệt
Dù rằng còn gọi: cố nhân ơi
Tôi không lưu luyến mùi son phấn
Thôi nhé! Em đi, hết, hết rồi!

Mưa đêm trừ tịch

Đất khách năm tàn vẫn gió mưa
Ngồi bên ly rượu đón giao thừa

Nhìn qua khung cửa mờ hơi nước
Chợt nhớ mưa phùn đất Bắc xưa

Ôi! cố hương xa nửa địa cầu
Nghìn trùng kỷ niệm vẫn theo nhau
Đâu đây trong khói trầm thơm ngát
Hiện rõ trời xuân một thuở nào

Thấy lại con đường tuổi ấu thơ
Cỏ mềm nhưng biếc đón chân tơ
Cành non lộc mới ngang tầm mắt
Trang sách thân tiên bụi chữa mờ

Ta bước tham lam, chân vội vàng
Lượng đời mặc sức tháng năm hoang
Lòng vui nào biết chân khờ dại
Đã chọn cho mình lụy gió sương

Mê mãi theo người nhập cuộc chơi
Lớn khôn cùng với nắng mưa đời
Bao nhiêu mơ ước thời niên thiếu
Mỗi Tết tàn theo xác pháo rơi...

Thảng thốt quay nhìn rụng mấy xuân
Trái tươi nhân thế héo khô dần
Đêm nao thức giấc cùng trăng xế
Thấy lạnh riềm mi giọt lệ thâm

Trong góc hồn đau dĩ vãng buồn
Vẫn còn xanh ngát cõi xuân non
Tưởng như khói pháo chữa mờ nhạt
Trên lối hoa đào trái mộng thơm

Thôi, hãy vào đây tránh gió mưa
Những lòng hoang dại, mộng bơ vơ
Đêm nay ta đốt sầu lưu lạc
Trong khói men nồng hạnh phúc xưa.

Seattle 1983

Tà Dương Cuối Trời

Chín năm đón Tết quê người
Vẫn ta ở tạm, vẫn đời ghé qua
Chín năm thương tuổi thêm già
Cành Xuân đã ngã qua bờ Thu Đông
Thấy mình như có như không
Xót xa cơn áo, bênh bông thê nhi
Đấu trường bốn mặt hôn mê
Dấu chân xa mãi nẻ về quê hương
Lửa nào rực sáng mùi phương
Xua giùm ta bóng đêm trường cô đơn...

Chín năm lạ bến xa nguồn
Nỗi phai tâm ý, nỗi mòn xác thân
Sóng đời tiếng bạc phân vân
Ngẩn ngơ tiếng mát, bắn khoản tiếng còn
Cõi xưa mộng ngủ rêu buồn
Dăm trang sách cũ, một hồn tang thương
Mặt mừng dáng khói hình sương
Đã như hiện nét tà dương cuối trời
Sài gòn ơi, thủ đô ơi
Theo ta chung thủy nghìn nơi lưu đày
Chín năm, ôi tiếng than dài
Rợn trong hơi thở, vang ngoài biển Đông..

1983

Trời chớm vào Thu

Trời chớm vào thu ươn ướt mưa
Sông sâu chừng thấm lạnh đôi bờ

Hoa vàng ý cúc phơi màu nhớ
Nằm giữa thôn hiền gọi cố đô

Ta ở nơi này nhớ những ai
Đành thôi câu chuyện khách trang đài
Sông kia có gọi niềm u uất
Cũng thể đôi lòng sớm nhạt phai

Ôi tóc xanh này phai với thu
Ngàn năm còn khóc chuyện sông hồ
Bài ca trường dạ ngâm chưa dứt
Đã thấy dâng buồn ngát ý thơ

Chiều xuống mưa xanh màu nhớ thương
Hơi thu man mát gió lên đường
Cố nhân xa cách nghìn sông núi
Cách biệt đôi bờ thoáng phấn hương

Ta gọi em thăm em gái ơi
Chiêm bao toàn những chuyện phương trời
Hờn lên ly rượu miền gai lửa
Chợt thấy em sầu lệ dẫm rơi

Bài thơ này được ký dưới tên Nguyễn Minh Lang, đăng trên báo Văn nghệ Thẩm Mỹ của nhóm Thanh Nam năm 1954.

Nguồn: <http://www.thivien.net/Thanh-Nam/Tr%E1%BB%9Di-ch%E1%BB%9Bm-v%C3%A0o-thu/poem-J7180fOTtFgULo00ZP0OaQ>

www.vietnamvanhien.net